

Analiza potencjałów i wyzwań
w ramach
Strategii Rozwoju Gminy Charsznica
na lata 2026-2036

Charsznica, wrzesień 2025 r.

Kontekst opracowania Strategii

Władze samorządowe przystępując do prac nad Strategią Rozwoju Gminy Charsznica na lata 2026-2036 koncentrowały się na następujących funkcjach Strategii:

- identyfikacja interesów i potrzeb społeczności lokalnej oraz umożliwienie ich zaspokajania,
- koordynacja przedsięwzięć realizowanych w gminie,
- zapewnienie mieszkańcom i podmiotom gospodarczym poczucia stabilizacji, ciągłość decyzyjna władz gminy,
- budowanie pozytywnego wizerunku gminy,
- ułatwienie pozyskiwania środków finansowych przeznaczonych na rozwój,
- zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów dzięki koncentracji na priorytetach rozwojowych,
- zwiększenie elastyczności gminy wobec szans i zagrożeń płynących z otoczenia bliższego i dalszego.

W celu jak najlepszej realizacji tych funkcji przeprowadzono kompleksową diagnozę stanu gminy.

W ramach procesu diagnostycznego, który obejmował zebranie oraz przegląd danych w zakresie funkcjonowania gminy Charsznica, uwzględniono szeroki zakres źródeł informacji. Obejmowały one:

- Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców przeprowadzonego maj – czerwiec 2025 r., n=203 respondentów.
- Wyniki warsztatów strategicznych przeprowadzonych z udziałem mieszkańców – 24 czerwca 2025 r.
- Wyniki warsztatów strategicznych przeprowadzonych z udziałem pracowników samorządowych oraz przedstawicieli radnych i sołtysów – 19 sierpnia 2025 r.
- Przegląd poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy i analizę stanu realizacji jej celów strategicznych – lipiec 2025 r.
- Diagnozę stanu gminy Charsznica opracowaną w oparciu o przegląd danych statystycznych – sierpień 2025 r.
- Analizę danych porównawczych kontekst powiatu, województwa oraz podobnych gmin z grupy porównawczej (metodologia Monitora Rozwoju Lokalnego).
- Informacje pozyskane podczas wywiadów z władzami samorządowymi.
- Przegląd dostępnych zewnętrznych źródeł finansowania potencjalnych projektów rozwojowych Gminy Charsznica.

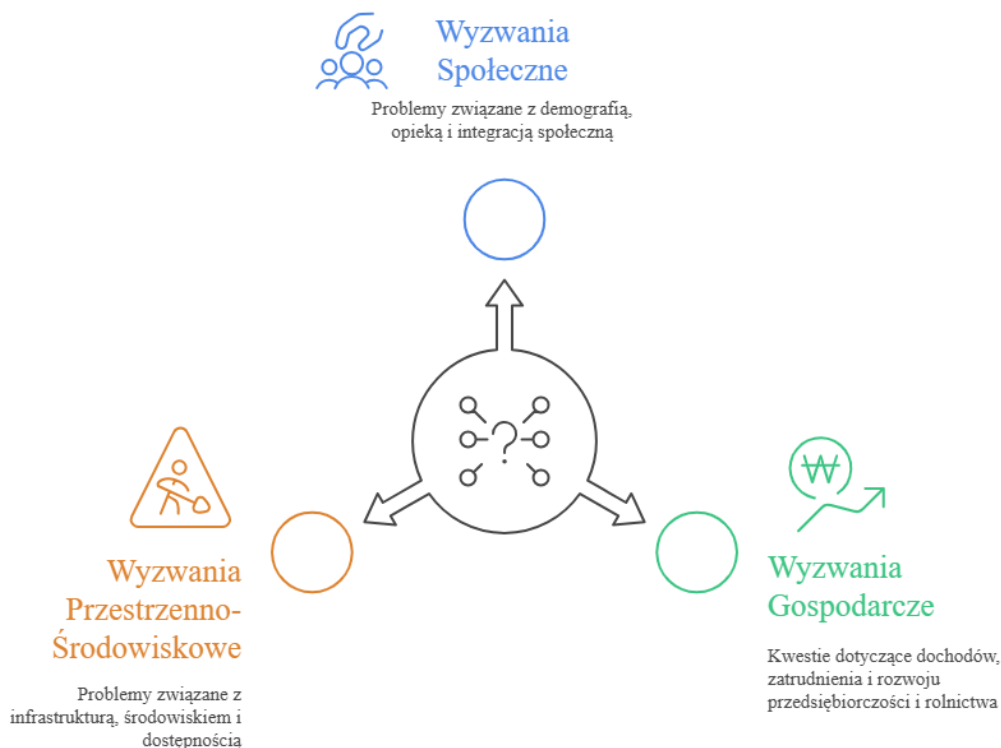
- Analizę uwarunkowań: ponadlokalnych (poziom powiatu miechowskiego – Strategia Rozwoju Powiatu miechowskiego na lata 2025-2026), regionalnych (województwo małopolskie – Strategia Małopolska 2030) oraz krajowych i wspólnotowych – przegląd strategii wyższego rzędu.

Zespół strategiczny wraz z władzami gminy i kluczowymi pracownikami oraz przedstawicielami radnych i sołtysów w ramach warsztatów operacyjnych uzupełnił perspektywę strategiczną o swoją wiedzę i doświadczenia. Pozwoliło to na identyfikację kluczowych potencjałów i wyzwań rozwojowych stojących przed Gminą Charsznica w perspektywie do 2036 r.

W trakcie analizy uwarunkowań rozwojowych skoncentrowano się na potencjałach rozumianych jako mocne strony gminy oraz szanse przyczyniające się do jej rozwoju, natomiast wyzwania, definiowane są jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy (słabe strony i zagrożenia) oraz nowe przedsięwzięcia.

Proces diagnostyczny prowadzony był w trzech obszarach i w tych samych obszarach określono najważniejsze wyzwania stojące przed gminą.

Wyzwania w Gminie Charsznica

Wyzwania
Społeczne

Problemy związane z demografią,
opieką i integracją społeczną

Potencjały i wyzwania w obszarze społecznym

Potencjały:

Zaangażowanie mieszkańców, aktywność społeczna oraz potencjał społeczności lokalnej, w tym Koła Gospodyń Wiejskich i OSP. Mieszkańcy chętnie angażują się w różnorodne inicjatywy społeczne, organizują wydarzenia kulturalne i sportowe oraz wspierają lokalne organizacje charytatywne. Współpraca między mieszkańcami a władzami gminy sprzyja realizacji wspólnych celów i poprawie jakości życia.

Organizacja wydarzeń kulturalnych, imprez okolicznościowych oraz dbanie o czystość i środowisko. Gmina regularnie organizuje imprezy i wydarzenia kulturalne, które przyciągają zarówno mieszkańców, jak i turystów. Dbłość o czystość i estetykę przestrzeni publicznej sprawia, że gmina jest przyjaznym miejscem do życia.

Dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa, szkoły oraz zajęcia dodatkowe dla dzieci. Gmina inwestuje w rozwój placówek edukacyjnych, oferując nowoczesne wyposażenie oraz gamę zajęć pozalekcyjnych. Infrastruktura sportowa obejmuje boiska, hale sportowe oraz ścieżki rowerowe, które zachęcają mieszkańców do aktywnego spędzania czasu wolnego.

Wyzwania:

Spowolnienie tempa depopulacji i starzenia się społeczeństwa poprzez dobre warunki życia na terenie gminy zachęcające młodych do pozostania w gminie, a także przyciągające nowych mieszkańców

Niedobór miejsc w placówkach opieki żłobkowej i edukacji przedszkolnej

Optymalizacja sieci placówek szkolnych – wysoka jakość infrastruktury, wyposażenia i kształcenia

Niewystarczająca liczba mieszkań – dalsze działania w ramach SIM i podobnych inicjatyw

Ograniczona oferta spędzania wolnego czasu i integracji

Dalszy rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej – m.in. hala sportowa w Tczycy, teren gminny przy zalewie, plac zabaw w Chodowie

Potrzeba wsparcia dla seniorów, opieki wytchnieniowej

Jakość podstawowej opieki zdrowotnej i ograniczony dostęp do specjalistów w zakresie opieki zdrowotnej

Niewystarczająca oferta zajęć dodatkowych dla dzieci, rozwój Klubu Sportowego SPARTAK, organizacja imprez sportowych

Budowa sali widowiskowej na potrzeby Gminnego Ośrodka Kultury, Świątlice wiejskie, świetlica przy stadionie sportowym

Efektywna opieka społeczna

Zapewnienie dostępności architektonicznej, informacyjnej i cyfrowej

Potencjały i wyzwania w obszarze gospodarczym

Potencjały:

Gmina ma silną pozycję w rolnictwie, szczególnie w uprawie kapusty. Wysoki poziom rolnictwa ekologicznego oraz marketing związany z produkcją kapusty są kluczowymi atutami. Rolnicy korzystają z nowoczesnych technologii, co pozwala na zwiększenie wydajności i jakości plonów. Dodatkowo, gmina organizuje imprezy rolnicze, które promują lokalne produkty i przyciągają turystów.

Możliwości rozwoju sektora MŚP, tereny pod inwestycje dla przedsiębiorstw oraz rozwój odnawialnych źródeł energii. Rozwój odnawialnych źródeł energii, takich jak farmy wiatrowe i panele słoneczne, przyczynia się do zrównoważonego rozwoju gminy

Na terenie powiatu miechowskiego budowany jest Park technologiczny w Książu wielkim – duża strefa przemysłowa, która w perspektywie kilku lat może zapewnić dodatkowe miejsca pracy blisko gminy Charsznica.

Wyzwania:

Rozwój rolnictwa wysokotowarowego i specjalistycznego

Dywersyfikacja działalności rolniczej – dalszy rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego.

Promocja produkcji lokalnej żywności wysokiej jakości i żywności ekologicznej.

Niski poziom dochodów z tytułu udziału w CIT (podatku od osób prawnych), co świadczy o małej liczbie przedsiębiorstw o znaczącym oddziaływaniu gospodarczym.

Dochody z PIT (podatku od osób fizycznych) są poniżej średniej krajowej czy regionalnej, mimo odnotowanego wzrostu w latach 2016-2023.

Rozwój oferty turystycznej (turystyka wiejska) i rekreacyjnej

Zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców, w tym promocja aktywności zawodowej w okresie senioralnym

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto jest znacząco niższe od średniej krajowej

Starzenie się społeczeństwa wpływa na potencjalną dostępność lokalnej siły roboczej

Utrzymanie dobrej kondycji finansowej budżetu gminy

Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości

Udostępnienie terenów o przeznaczeniu pod działalność gospodarczą

Zapewnienie infrastruktury technicznej na potrzeby przedsiębiorców

Budowa Urzędu Gminy

Rozwój e-usług i cyfryzacja urzędu, wykorzystanie sztucznej inteligencji

Wyzwania
Przestrzenno-
Środowiskowe

Problemy związane z
infrastrukturą, środowiskiem i
dostępnością

Potencjały i wyzwania w obszarze przestrzenno-środowiskowym

Potencjały:

Bliskość trasy S7 oraz przystanków kolejowych w ramach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej.

Dobrze rozwinięta infrastruktura drogowa, dostęp do kolei oraz sieć gazowa i kanalizacyjna. Połączenia kolejowe z większymi miastami, jak Katowice i Kielce, są dodatkowym atutem. Gmina inwestuje w modernizację dróg, co ułatwia mieszkańcom codzienne dojazdy do pracy i szkół.

Atrakcyjne położenie gminy, bliskość terenów zielonych oraz dobra komunikacja z większymi miastami, jak Kraków i aglomeracja śląska. Gmina jest otoczona malowniczymi krajobrazami, które mogą przyciągać turystów i miłośników przyrody. Bliskość do większych miast sprawia, że mieszkańcy mają łatwy dostęp do szerokiej gamy usług i atrakcji kulturalnych.

Duża ilość terenów zielonych, lasów oraz miejsc do rekreacji, takich jak ścieżki rowerowe i place zabaw.

Promowanie ekologicznych rozwiązań, takich jak energia odnawialna oraz dbanie o środowisko naturalne. Gmina aktywnie wspiera inicjatywy proekologiczne, takie jak segregacja odpadów, ochrona przyrody oraz rozwój odnawialnych źródeł energii.

Wyzwania:

Opracowanie i przyjęcie Planu Ogólnego dla obszaru Gminy Charsznica

Kontynuacja scalania gruntów i zagospodarowania poscaleniowego

Zły stan ogólny jednolitych części wód powierzchniowych (Pilica, Szreniawa, Nidzica)

Niski stopień skanalizowania gminy (w 2024 roku tylko około 25% budynków było podłączonych do systemu, w porównaniu do ponad 70% w kraju i ponad 40% w gminach wiejskich) - konieczna jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie objętym aglomeracją

Występuje problem niskiej emisji – konieczność dalszej wymiany kotłów

Gmina jest silnie zagrożona suszą, szczególnie suszą rolniczą, z najwyższym poziomem zagrożenia w jej centralnej części

Dbłość o małą retencję i meliorację

Niezadowalający stan dróg w gminie, w tym brak chodników, co wymaga budowy ciągów pieszo-rowerowych dla zwiększenia bezpieczeństwa

Optymalizacja kosztów działania samorządu poprzez głęboką termomodernizację i systemy zarządzania energią w budynkach publicznych

Dalszy rozwój OZE na terenie gminy zarówno w kontekście mieszkańców, podmiotów gospodarczych, rolników i sektora publicznego, rozwój kooperacji energetycznej w ramach klastra energetycznego

Zakup autobusu elektrycznego do dowozów dzieci do szkół

Modernizacja sieci wodociągowej (zbudowanej w latach 90.) oraz budowa nowego, dodatkowego ujęcia wody

Gmina musi zapewnić dostępność architektoniczną w budynkach użyteczności publicznej i przy budowie nowej infrastruktury, a także dostępność informacyjną i cyfrową

Niewystarczający system transportu publicznego, co w połączeniu ze starzejącym się społeczeństwem, stanowi znaczące wyzwanie

Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury – budowanie odporności klimatycznej gminy